

Observatoriul ese de două ori în
septimana, mearcă și sambătă.

Prețulu

pentru Sibiu pe 1 an întregu 7 fl.,
pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa
cu 1 fl. mai multu pe an; — trimisu
cu post'a în lăintrulu monarhieii
pe 1 an întregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl.
— În străinatate pe 1 an 10 fl.
sáu 23 franci, pe 6 luni 5 fl. său
11 franci; — numeri singuratici se
dau căte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu și literariu.

Orice inserate,
se platescu pe serie sėu linia, cu
litere merunte garmodu, la prim'a
publicare căte 7 cr., la adou'a și a
trei'a căte 6 cr. v. a. și preste aceea
30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.
Prenumeratiunile se potu face în
modulu celu mai usoru prin assem-
natiunile postei statului, adresate de
a dreptulu la Redactiunea Diariului
Observatoriulu în Sibiu.

Nr. 29.

Sibiu, 11/23 Aprile 1879.

Anulu II.

Atentatul în press'a magiara.

Din 100 de diariu magiare politice vei
afla celu pucinu $\frac{1}{2}$ de acelea, care și descopere
bucuri'a pe faci'a pentru atentatul dela St. Peters-
burg din 2/44 Aprile; mai multe se folosescu, de
ocasiune spre a injura pe natiunea ruseasca, pe
Russi'a și dinasti'a ei, poftindu-le tóte relele din
lume și destramarea imperiului în multime de prin-
cipate mici („Hon“ Nr. 92, „Magyar ország“ 108,
„Közvélemény“ etc. etc. etc.) Aci nu mai e vorba
de legea pressei, care în Ungari'a propriu disa
pare că nici nu ar existe; nici la legea umanitatiei
și bunei cuviintie nu mai reflecta acesti fanatici.
Noi inse amu asteptá, cá celu pucinu diariile cele
mai citite din capital'a B.-Pesta se reflecte la ceea
ce le dictedia chiaru și lor propriulu interesu, cá
se nu se demasce cu atáta imprudentia și inpu-
dentia, cochetandu cu regicidiulu și cu totu asasinii
din lume. Acesti ómeni orbiti de turbat'a patima
a resbunarei nu vedu, cá atentatele în secolulu
nostru s'au prefacutu în bóla epidemica, care nicid-
cum nu se mai marginesce la capetele încoronate,
ci se intinde mereu, la ministrii, generali și con-
siliari, pána candu veti ajunge voi inși-ve, cá se
nu mai fiti siguri de cocierii, de argatii, de buca-
tarii și bucataresele vóstre. Credeti voi cá acei
fanatici sau îndraciti, carii n'au nici-unu respectu
de viati'a regiloru și a imperatorulu, se voru gená
cátu mai pucinu se ve stinge lumin'a vietiei vóstre?
Au nu vedeti voi ce predicati? Bellum omnium
contra omnes.

Press'a fanatică crede, sau mai bine, se pre-
face a crede, cá caus'a celor trei atentate comisse
asupra imperatorulu Alexandru II, adeca celu din
4/16 Aprile 1866 prin studentele Vladimiru Cara-
cassoff în St. Petersburg, celu din 6 Iuniu 1867
comisu la Parisu de polonulu Beresovsky și celu de
acum, ar fi se se caute numai în despotismulu ce
domina în Russi'a. Las' cá Europ'a intréga cu-
nóște pe Alexandru II de omu bunu și blandu
dela natura; dara apoi acestu monarchu mai alesu
dela 1860 încóce a introdusu în imperiulu seu
multime de reforme liberali și a desfintiatu iobagi'a
fóra voi'a aristocratiei, tocma cum se intemplase
la noi în anulul 1848 totu fara voi'a aristocratiei.
Atunci chiaru faimosulu capu revolucionariu russescu
Herzen, amiculu lui Kossuth, a scrisu lui Ale-

xandru II aplicandu'i cuvintele imperatorulu Iulianu
apostatulu: Ai invinsu Galilee! Dara press'a
magiara a remasu greu datóre cu respunsu limpede
și cathegoricu la multime de atentate căte s'au
comissu, unele cu successu, cele mai multe fóra
acela, de ani 50 încóce pe teritoriulu Europei,
asupra suveraniloru și altoru mari barbati de statu.
Noi ceremu respunsu numai la unele.

Comitele Ioanu Ant. Capodistrias, emi-
nentele barbatu de statu (n. 1776), fu injunghiatu
și inpuscatu totuodata de Constantinu Mavromichalis
și de fiu-seu Georgie în 9 Oct. 1831 în usi'a
bisericeii S. Spiridonu dela Nauplia. Grecii l'au
alesu, totu grecii l'au și asasinatu. Pentru ce?

Regele Ludovicu Filipu, alesu de na-
tiunea franceza în 1830, trecuse pána la fug'a sa
din 1848 prin vreo siese atentate, în cátu se
minuná lumea, cum a potutu se scape de tóte.

Bietulu comite Pellegrino Rossi, renumitu
professoru de drepturi și mai tardiu ministru, fu
injunghiatu cá din chiaru-seninu în 15 Nov. 1848
în momentulu candu urcă scarile palatulu „la Can-
cellaria“, spre a deschide camer'a deputatorulu sta-
tului bisericescu și a încerca o inpaciuire între
partide. Pentru ce?

Blandoculu rege Fridericu Vilhelmu alu
Prussiei, fu atacatu în 1844 de cátra unu fanaticu
anume Tschech și în 1850 de unulu Sefeloge.

Popa Marius se rapedise în 1852 asupra reginei
Isabella, cá se o ucida.

Orsini în 1858 pe Napoleonu III, alesu
de natiune cu $4\frac{1}{2}$ milióne voturi.

Studentulu Oscar Becker pe regele Prussiei
Vilhelm.

Éca de câteva luni încóce scárnavulu Hödel
și Nobiling asupra imperatorulu Vilhelmu, care
a înaltiatu Germani'a și natiunea germana la unu
rangu, de care abia visá poetii lor. Spurcatulu
Moncasi sari asupra tenerulu rege Alfonsu alu
Spaniei (de ani 22), cá se'lu omóre, éca asia, cá
din distractiune; și puturosulu bucatariu Passanante
asupra nobilelu Humbert, rege alu Italiei, carele
dice cá si tata-seu: Daca me voiti de rege; daca
nu, se fiti sanetosi, cá eu nu am lipsa nici de
coróna spinósa, nici de tronul asediatu pe baionete
și pe tunuri; mancati-ve list'a civila.

Se venimu și mai pe aprópe.

Ministru presedente Barbu Catargiu pentru

ce a fostu inpuscatu în 1862 dio'a mare, esindu
din siedinti'a camerei, de cátra unu asasinu unguru,
platitu grosu?

Si ce a fostu petard'a aruncata și sparta în
Dec. 1877 la palatulu ministrulu presedente Tisza?

Barbarulu atentatu comisu asupra mitropolitulu
Dionisie dela Adrianopole în 6/18 Febr.
a. c. însemna neasemenatu mai multu, decâtu se
merite a fi trecut u vederea. Perulu și barb'a
smulse, vestmintele rupte, de femeile infuriate
asup'a lui, batutu și implutu de sange, trasu din
locuinti'a sa pe strade, numai unu generalu russescu
ilu scapá de móрте sigura, în momentele din urma.

Totu asia în tórta tragică a bravulu generalu
otomanu Mehemed Ali, macelatu în modulu
celu mai selbaticu de cátra arnauti, și celelalte
asasinate din Constantinopole, trebuie se fia memorate
și de cátra noi; cá-ce cine mai este astadi siguru
de viati'a sa în Turci'a cáta a mai remasu?
Cersitorii.

Si în fine, press'a magiara se'și copere faci'a
de câte-ori scrie despre vreunu atentatu, se cugete
bine la dio'a négra și nefasta din 18 Februaru
1853 și se taca.

Regicidiulu e tatalu homicidiulu generale. Ni-
meniu nu mai e siguru de viatia; numai asasinii
poltroni se sciú și pitulá, cá a sta la lupta drépta,
le lipsesce orice curagiu.

Despre Nihilismu altadata pe largu.

Atitudinea nóstra fatia cu magiarisarea scóleloru poporali-elementarie!

(Urmare.)

Stámu în fati'a douoru probleme opuse, un'a
a nóstra, ceealalta a contrariloru nostri. Noi, prin
intervenirea capiloru conducatori ai clerulu și po-
porulu nostru în representatiunea asternuta la
preainaltulu tronul alu Majestatei Sale și prin pro-
teste solemne ale diaristicei nóstre, din capulu
loculu amu dechiaratu, dechiarámu și acum susu
și tare: cá aceáta lege proiectata, privita din punctu
de vedere loialu, moralu, spiritualu, fisicu și peda-
gogicu, este absolutu nepracticabila și ne-
fericita; ér esecutarea ei prin mesuri fortiate va
avea cele mai neplacute consecutii pentru interesele
vitali ale patriei și va conturbá bun'a întielegere,

Foisior'a „Observatoriului“.

Domnisiór'a Esopu.

Novela de: Charles Deslys.

Traducere de: Dimitrie Petrescu.

(Urmare.)

III.

În anulul urmatoriu pe o frumósă și dulce diminé-
tia de tótna, tenerulu marquisu se preamblá prin par-
culu castelului de Vallombreuse.

De odata printre frundisiulu dejá raritu alu unui
arborelu laturasiu, întrevediu lucindu doi mari ochi
negri, curiosi și spariosi, cá ai unui animalu selbaticu.

Faciú o misăcare spre a pune mán'a pe pusc'a pe
care o ducea unu servitoru ce mergea la spatele seu.
Unu tîpatu se ridica din maracini, unu tîpatu de
copilu, apoi, mai în acelasu tempu, unu hohotu de risu.

— Cine e acolo? întrebá Vallombreuse.

Si fiindu-ca nimeni nu'i respundea inca, dete re-
pede în laturá ramurile frundisiulu.

O fetitia éră acolo, nelinistita și gat'a pe fuga, cá
o tenera caprióra de paduri.

— Cine esci tu? întrebá elu.

— He! he! . . . fin'a dtale . . . buna diminéti'a,
nasiule . . . serv'a dtale.

O apucase de braciú; o tragé spre elu; o privea
cu o umire crescúnda.

În adeveru, aceáta fetitia éră o prea curiosă natu-
ra. Vre-o duoispredece ani aprópe; dejá înalta, fórté
slaba, disgraciósă și párlita de sóre cá o tígana. Catu
pentru obradiulu ei, nisce trasuri nehotarite inca; nisce
dinti de o albétia stralucitóre; în frunte angusta acope-
rita de unu abundantu peru rebelu cretiu, de unu fru-

mosu castaniu nuantiatu de siuvitie rosii. Dara ceea
ce se observá mai cu séma la densa, — si adeverulu
vorbindu, nu se putea observá de catu aceáta, — erau
ochii ei, nisce ochi fórté negri, fórté ardietori, nisce
ochi asia de mari, în catu pareau ca occupa trei párti
din obradiu.

Cu acei ochi stranii, ea devorá pe marquisulu; i
zimbea inca, de si totu spariata pucinu, dara incantata
preste mesura de aceáta intalnire.

— Astfelu, o întrebá elu, esci fét'a lui Esopu?

— Dá nasiule.

— Si te numesci?

— Apoi, Bernardin'a, negresitu! de órece m'ai
botediatu dta; nu te chiama pe dta din botediulu,
Bernard?

— Asia e, murmurá elu.

— Oh! strigá ea, nu isi mai aduce aminte!

— Ba nu, copil'a mea, dar' tu me credi prea
uitucu?

— De! nu me uitasei de totu pe mine, fin'a
dtale? . . .

— Nici de cum, si proba e, ca în totu deauna la
anulu nou . . .

— Da, da, sciú; dedeai tatalu meu cincii frumosi
ludovici de auru pentru mine. Oh! ii pastrediu destulu
de bine, fii pe pace! . . . dar' asiú fi preferitu se te
vediu si se te inbracisiediu . . . Ce vrei! nasiulu! . . .
se inbracisadia . . .

Dreptu ori ce respunsu, o ridicá de la pamentu
si'i dete cate o sarutare pe fia care obradiu.

— Vedi asia! strigá ea; ah! catu me simtiu de
multumita!

Si doue mari lacrimi lucira în marii ei ochi stra-
lucitori cá doi carbuni aprinsi. Éră în adeveru incan-
tatóre asia. Bernard de Vallombreuse nu se potú aperi
de o óre-care emotiune.

— Aide, dise elu, vino cu mine; éta ór'a dejunu-
lui, vomu dejuná impreuna.

Cu dta nasiule, în sal'a cea mare a castelului?

— Hei! negresitu! vino dara.

Peste pucinu tempu, fin'a si nasiulu se puneau la
mésa unulu în fati'a celuilaltu, și convorbirea reincepea
între densii, intima și familiara, cá si cum s'ar fi cunos-
cutu de diece ani.

La mésa, Bernardin'a éră urita, avea chiar semne,
o infatisiare care parea cá i va asigurá imperati'a ceru-
rilor. Dar', insufletindu-se, devenea aprópe frumusică;
scanteia de spontaneitate, originalitate, inteligentia.

— Dar' bine, de ce te ascunsesi în acelu frun-
disiu cá unu spiritu din ferii? dise în fine marquisulu.

— De ce? cá se te vediu.

— Sciai dar' ca aveamu se trecu pe acolo?

— Apoi, nu treci în tóte dilele, ba chiaru' la aceeasi
óra? . . . Asteptámu . . . cá si eri, alaltaeri si 'n
tóte dilele de candu ai venitu.

Si de ce nu te aratai?

— Nu indrasneamu. Dar' te priviamu catu poteam
. . . si aceáta imi ajungea pána se capetu ceva mai multu.

— Asia dar', tu me iubesci Bernardino?

— Cum, dar' aceáta nu e dator'i'a mea? Sangele,
se face elu vre odata apa? Te iubescu cum tatalu meu
te iubescu, cum mosulu meu iubea pe tatalu dtale și
asia mai incolo, începudu de candu sunt marquisi de
Vallombreuse pe pamentu.

Tenerulu gentilomu se puse pe ganduri.

— Adeveratu se fia? murmurá elu, Esopu me
iubescu?

— Te indoiai? striga fetic'a; dar' elu nu are o
cugeta, o picatura de sange, o suflare care se nu fia
a dtale si pentru dta; m'a crescutu, repetandu 'mi în
fia care di, ca totu ceea ce facea dlu marquisu, éră
frumosu, bunu, mare. De aceea eram eu asia de curiosă
se te cunoscú, nasiule, si eata-me fórté mandra acum
ca te amu inbratiosiatu.

— Se te mai sarutu dar' inca odata, fina!

Unu strigatu de mirare și de bucuria se audi de
odata din spre usia.

Esopu intrase.

Lipsindu de cu diminéti'a, fusesse surprinsu, far' de
veste incantatu de tabloulu ce se infaciósia privitorulu sale.

pace si linisce dintre diferitele nationalitati concuitorie in acésta patria comuna.

In momentul inbucuratoriu si mangaietoriu, candu acea reprezentatiune, respective protestare a n6stra erá pe aci se intempine 6resicum primire parintésca la preainaltulu locu, unde priminduse cu cuvinte molcomitorie: „cá se va luá in deliberratiune matora“, atunci acésta a sagetatusi mai vulneratoriu sufletele cátranite si ánimile impetrite ale nervosiloru auctori de lege, adversari ai nostri; cá-ci a loru problema séu mai respicatu parola este: cá legea de magiarisare introduc6nduse deocamdata in sc6le, mai incolé apoi si in bisericele n6stre, este salutaria si vitala pentru interesele patriei si ale intégitati statului; cá ea nici-decum nu alterédia drepturile de limba si confessiune ale nationalitatiloru nemagiare, si asia este de mare folosu, este practicabila si executabila.

T6te incercările de apropiere, capacitare si clarificare remasera ignorate; indesiertu li s'a spusu compatriotiloru nostri in diferite cercuri mai largi si mai anguste, sinceru si francu: „Nu vedeti voi, cum sunt constelatiunile dinafara, critice si amenintati6rie pentru voi si pentru noi; nu recun6sceti voi ca noi ardemu impreuna cu voi pe unu carbune, care la aparintia este stinsu, dar ne va frige pàna la osu!“

Li-am mai disu: „De ce amblati voi tocmai acuma, in dilele nacasuriloru n6stre generali, se aduceti legi de acestea violente de magiarisarea nationalitatiloru, candu trebue se recun6sceti voi inse-ve, cá acésta silire va fi numai spre stricarea v6stra si a n6stra. Ce mai amblati cu de aceste legi? Au nu voi sunteti domnii situatiunii, nu v'ati creatu dejá legi destulu de favorabile pentru omnipotenti'a v6stra si destulu de drastice pentru umilirea si inpilarea n6stra, buna 6ra legea de nationalitati, de egala indreptatire, cárea dupa litera s'ar parea salutaria, dar pre carea in realitate o interpretatisi eserciatu — cum ve vine mai bine la soc6tela!“. Care romanu séu nemagiaru póte ocupá astadi in acésta patria comuna vre-una functiune publica sau administrativa, judetiala ori finantiala, fára, se nu fia invetiatu prin sc6lele medie si alte institute superi6re limb'a magiara, intocmai cum si voi si noi amu trebuit se invetiamu si s'o scimu bine in vorbire si scriere pe cea germana sub „sistemulu absolutismulu austriacu?“

Acesteá si multe de t6te li-amu pusu noi loru in vedere, rogandu'i cá se se lase de asemene secaturi. Ei inse altcum cugeta, adeca asia: „Recun6scemtu t6te cáte le sustieneti voi; voimtu se ne infratimtu cu voi frati de o s6rte politica; dar tocmai pentru aceea scopulu nostru este, cá pre voi pre toti se ve contopimtu intr'o natiune mare si

poternica inpunet6ria. Nu ne atingemu de famili'a, biserica si religiunea v6stra, poteti vorbi in casa cu ai vostri si in biserica ve poteti rugá lui D-dieu in limb'a v6stra materna neconturbati; dar' cá omenii nostri adusi din partile curatu magiare si pusi de diregatori printre voi romani, nemti si slavi, se nu fia siliti a se torturá cu invetiarea limb'e v6stre, nepotendu'si-o insusi cu anii, trebue se silimtu generatiunea tinera a v6stra, cá ea inca in sc6lele elementarie se invetie cá frageda si se-si insusiesca limb'a magiara a statului.“

Éca problem'a, scopulu si tendenti'a leg'e de magiarisare, destulu de invederata. Viitorulu celu mai de apr6pe ne va aretá, care dintre aceste d6ue probleme se voru deslegá mai cu succesu, a n6stra, cá legea va fi nepractica si neexecutabila, séu din contra a loru?!

Ei, contopitorii nostri, ce e dreptu, tocmai sub presiunea constelatiuniloru esterne politice, candu adeca erá se se debata tractatulu de Berlinu in dieta (sic!) „ca printr'unu farmecu“ au triumfatu cu proiectulu loru de lege, de 6rece tocmai inca in momente de sperantie mangaiet6rie pentru drépt'a si sant'a n6stra cauza si chiaru cu 6 di mai inainte, candu metropolitulu nostru Mironu tinu memorabilulu discursu in delegatiunea ungara, laudandu si spriginindu érasu politic'a esterna a Comitelu Andrassy, tocmai atunci nervosulu Trefort cu satelitiu ne frapara cu presentarea acelu proiectu incuviintiatu prealabilminte la preainaltulu locu; ei cernura acelu proiectu prin sit'a désa a comissiunii regnicolare si — precum atinseramu mai susu, adi mane ilu voru si sc6te coptu gat'a, cá se ne tractédie cu elu; apoi se ne insemnamu bine, ca: indata ce ei voru aflá, cá in practica si realitate acésta lege octroat6ria va intimpiná obstacule prognosticate de noi, si s6rtea ei va fi in fapta cea indigetata in memorandumu episcopatelorú n6stre, atunci ér se voru mai opinti la o modificare si mai restringet6ria, precum o discutá comissiunea regnicolare in motivarea raportulu seu. Ne voru sili se vorbimtu si cu ai nostri in casa, in familii, si se ne rogamu si lui D-dieu in biserica „numai magiarsce“, adeca in limb'a statului!

Dintre t6te restrictiunile acestei leg'i, mai grave si cumplitu lovit6rie sunt pentru noi si in genere pentru bietii invetiatori ai nostri: mesurile indicate in §. 3, prin care se octroiédia: cá toti invetiatorii dela sc6lele poporali-elementare in restimpu de 4 ani dela promulgarea si intrarea in vietia a leg'e se-si insusiesca cunoscentia perfecta a limb'e magiare, conf6rmu recerintiei; éra studiulu obligatu alu aceleia pàna atunci successive (fokozatosan), adeca treptatu, negresitu se fia si introdusu (§. 4)

Asupra acestei circumstantie ne permitemtu a atrage atentiunea cea mai incordata a autoritariloru n6stre eclesiastice si scolastice, cu atátu mai virtosu, cá-ci precum toti prea bine o scimu, atátu invetia-

torii de sc6le, cátu si professorii nostri dela institutele confessionali — cu rari exceptiuni — nu sciu vorb'i nici scrie magiarsce; cum voru poté dar aceia se-o invetie supletoriu asia, cá se fia in stare a satisfice recerintieloru leg'e si se se póta sustine si mai departe cá atari in posturile loru, adeca se nu-si pierda panea si asia destulu de amarita?! Cu greu se va potea implini acésta, cá-ci precum este de torturatoriu pentru unu baietelu in etate de 6—10 ani a invetiá o limba straina, cu atátu mai greu i cade unu invetiatoriu, omu dejá inaintatu in etate, se invetie de sila bucurosu ceea-ce n'a potutu in copilaria sa.

(Va urmá.)

Transilvani'a.

— Sibiiu. (Sinodulu archidiecesanu.) Conformu dispositiuniloru din Statutulu organicu, sinodulu archidiecesanu gr. or. s'a intr'unitu in dominec'a trecuta. Deschiderea s'a facutu prin Escel. sa archiepiscopulu si mitropolitulu Mironu Romanulu, cu formalitatile indatinate. Pana acuma sinodulu s'au ocupatu cu verificarea deputatiloru sinodali, cu esmiterea unei comissiuni pentru compunerea unei adrese de felicitare, ce are a se tramite la Maiestatea Sa pentru diu'a serbarei nuntiei de argintu.

Miseriile omenesce.

Renunitulu polonu Otto Hausner, acum deputatu in senatulu imperiale austriacu, lucra la unu opu, pre cátu de greu in executare, pre atáta de instructivu si folositoriu. Cu istoria in mana si cu mii de cifre statistice comparate unele cu altele, dn. Hausner arata, cá de si omenimea in cursulu milorú de ani facu progresse in asia numit'a civilisatiune, in moralitate inse ea recade fórte desu, in cátu este prea anevoia a trage bilance drépt'a intre moralitate si coruptiune. Crimele cáte nu se mai commitu in modu brutale, barbaru si cruntu, se comitu inse cu rafinamentu diavolescu, in cátu stai in cumpene candu vrei se scii, daca in dilele n6stre pieru mai multi ómeni de veninulu limb'e, de m6rte morale, decátu prin feru si plumbu.

Dn. Hausner voice mai deunadi se tína in clubulu poloniloru din Vien'a o conferentia publica din materiile adunate in cartea sa, si anume se comunice auditoriulu seu precauventarea cartiei sale, care este scrisa in stilu classicu; politia inse nu 'lu suferi, dara i s'a permisú cá se o publice prin diarie. Intre alte informatiuni de mare pretiu dn. Hausner afla, cá chiaru in acésta epoca a n6stra atátu de laudata pentru „humanitatea“ ei, in anii de pace generale, pe teritoriulu Europei pieru in fiacare anu de m6rte violenta si silnica, sinucidere, omoru etc., in terminu midiolocu cáte 14.800 de pers6ne!

Din acelea casuri de m6rte violenta se vinu pe 80 de mili6ne locuitori ai Russiei 5000. In Itali'a cu 27 mili6ne . . . 3000. In Austri'a (Cislaitani'a) cu 21 mil. 794. In Ungari'a et part. adn. cu 15 m. 1480. In Germani'a cu 38 mil. . . . 1000. In Franci'a cu 36 mil. . . . 700. In Britani'a mare cu 26 mil. . . . 600. In Olandi'a . . . . . 37. Pe alte staturi mai mici casurile de m6rte violenta vinu in proportiune relative favorabile.

Din t6te 14.800 casuri de m6rte violenta, 4500 sunt asassinate, omoruri precaugetate, planuite, éra nu de prima furia. Si vai, din t6te acelea asassinate 730 se vinu pe monarchia austro-unguresca, éra din acestia majoritatea este ungrésca. Din 730 asassini la cáte 340 pe anu le ese sententi'a de m6rte, inse numai cáte 50 sunt executati prin glontiu si cei mai multi in furci. Asia dara Ungari'a in punctulu acesta se afla in cod'a toturorú staturiloru europene, cu exceptiune póte numai de Itali'a inferiore, unde asassinatulu este inradecianatu de multi seculi, prin traditiune continua dela sicarii Romei antice. De altumentrea cifrele citate acelea se potu ilustrá si amplificá fórte bine din datele statistice adunate de pre la tribunale. In totu casulu este unu mare blastemu pe orice tíera, unde viati'a omenesca nu e pretiuata mai multu decátu a paseriloru de casa. In Ungari'a de cátiva ani inc6ce cadu multi usurari, mai alesu evrei, victima resbunarei ungresce. Asia de es. in érn'a ce trecu mai fusera omoriti alti trei usurari intr'unu singuru comitatu, alu Satmarului. Dilele trecute trasera cu pusc'a prin feréstra asupra lui Emanuel Engel din Polyáski, nemerira inse pe

Bernardin'a pe genunchii, in bratiele marquisulu de Vallombreuse!

— Ah! gangani elu, cu o voce stinsa, ah! d-le marquisu, prea multa on6re . . . si fericire!

— Pe cari nu le meriti de locu betranu sceleratu! reluá cu veselie Vallombreuse. Audi! se'mi ascundia o fina asia de interesanta, atunci candu, datori'a mea, placerea mea ar fi fostu se me ocupa de densa! . . . pentru ca in fine sunt nasiulu ei, adeca unu alu douilea tata; nu e asia Bernardino?

— Mai e vorba! respunse ea.

De aceea dise elu, voiescu se reparu tempulu perdutu. Ean' se vedemu. Mai antaiu inbracamintea. Mi-o vei destiarani chiar' de mane. Voiescu se fia inbracata cá o domnisi6ra, si se aiba totudeauna bani, cá se dea seraciloru.

— In numele dtale nasiule. Si vomu avea mare grija de a le spune se se r6ge bunulu Ddieu pentru dta. Esopu nu erá in stare se sc6ta unu cuventu. Emotiunea ilu inecá.

Vallombreuse urma:

— Catu pentru educatiune o vei asiediá maine la Sacré-Coeur. Nu'mi respunde ca e prea scumpu; eu platescu . . . in virtutea dreptulu meu de nasiu. Bernardin'a primisce; nu e asia fina?

Esopu isi recastigase in fine graiulu.

— Domnule marquisu, striga elu, esti in adeveru prea bunu! Dar' adu'ti aminte de starea demna de plansu a finantelorú dtale . . . nu'ti mai remane de catu acestu castelu. S'apoi si acesta! Dejá creditorii d-tale ilu amenintia, si tocmai pentru a vi-lu pastrá, catu se va potea mai multu tempu, aduceamu nisce charthii, o inpoternicire. . .

— Adú, intrerupse Vallombreuse, adú se semnedeiu.

— Cum! fara a te uita macar'?

— La ce ar folosi? Nici odata nu me injosescu a ceti masgaliturile ce murdarescu charthia timbrata. Daca acésta nu e spre folosulu meu, atatu mai reu pentru tine . . . mie, pucinu imi pasa.

— Dar' te vei ruiná domnule . . . . .

— Ei si! . . . miser'a e pentru nobletia unu felu de fontana a lui Jouvence: e bine cá din candu in candu marile familii se se mai inm6ie intr'ensa.

— Domnule marquisu . . . domnule marquisu . . .

— Ei! destulu . . . . La revedere Bernardino. Nu te voiu mai uita acum. Incede-te in nasiulu teu fetica.

In necazulu acestei promissiuni si alu acestei mare amicitie, Vallombreuse, pe care unu capriciu ilu duse chiar' in acea séra departe de castelu, perdú pentru a dou'a 6ra amintirea finei sale.

Duoi ani mai tardiu, castelulu trebuí se se vendia. Cateva remasitie, póte ca s'ar mai fi potutu scapá. Revolutiunea din 1848 eclatá!

Marquisulu fu cu totul ruinatu.

— Bravo? strigá elu; eata momentul de a reincepe istoria Vallombresiloru.

Si fara nici o parere de reu, decisu si veselú se inrolá in gard'a mobila.

(Va urmá.)

Diverse.

(O anecdota istorica.) Candu bravulu rege alu Poloniei Joanu Sobiesky plecase cu armat'a sa, pentru cá se eliberedie capital'a austriaca, ce erá asediata de catra turci, avea o cavaleria bine equipata si bine inbracata, dar' infanteria sa si cu deosebire unu regimentu avea inbracaminte asia de sdramti6sa, ca principele Lubomirsky ilu consilia, cá din respectu pentru natiunea polona, se ilu lase a trece Dunarea numai in capu de nópte. Sobiesky inse respunse: „Asia precum ii vedeti, ei sunt neinvingibili; pentru-ca ei au juratu, de a se inbracá numai in monturile turcesce.“ Aceste cuvinte ale regelu se respandira cu iutiél'a fulgerulu prin col6nele poloniloru si entusiasmaru atatu de multu pe regimentulu de care fusese vorba, in catu in lupt'a urmat6re facu adeverate minuni de bravura si eroismu.

nefericit'a lui nevasta care si remase mórtá. Totu in acelu tinutu ámb'lara si dupa viat'a unui advocatu, despre care lumea crede ca jóca pe man'a usurariloru si cá inprumuta debitoriloru girulu seu la cambii pentru honorarie enorme.

Romania.

Bucuresti, 8/20 Aprile. Agitatiunile electorali pentru adunarea constituanta, sau mai bine, numai de revisiune, s'au inceput si se continua cu pasiune; fiacare partida politica s'a organizatu. In capitala s'au alesu comitetele centrali, care 'si intindu ramificatiunea lor prin tier'a intréga, pana la celu din urma cátnu (satuletiu). Spiritele se irrita cu atátu mai multu, cu cátu s'au stracuratu sciri din afara (póte prea exagerate), cá aliantia israelita universale dela Parisu ar fi datu milióne la dispusetiunea filialeloru si a celoralti agenti ai sei, cá se cumpere tóte sufletele câte s'aru induplecá la téguru, precum au facutu si in Ungari'a la 1867/8. Nimicu nu se va alege din tóte incordatiunile aliantiei israelite, natiunea romana nu va esi din ceea ce scie ea. Nu mai sunt dilele lui Michailu Sturdza de pre la a. 1835. Chiaru evreii locuitori mai vechi ai tierii, se oppunu din respoteri la emanciparea politica nebunésca in massa, precum s'a intemplatu in vecinatate. Situatiiunea este din cele mai incordate, si nu este nici-o mirare, daca s'au luat de pre acuma si óresicare mesuri militare; cá ci mai alesu in Moldova invasiunarea trece ori-ce mesura.

— Cá de doi ani incóce M. M. Ll. Domnulu si Dómna raru sunt fóra ospeti ilustrii din case suverane. Pe timpulu campaniei imperatulu Russiei cu fiii si cu nepotii sei, Don Carlos din Spania si a. Dela inchiaierea pazei vizitele de amici augusti se inmultiescu. Mai de curendu abia plecá principele de Waldeck, veni principele clironomu alu Svediei si Norvegiei. Din urmatóriile sciri luate dupa „Monitorulu ofic.“, se póte cunósce cu cáta placere au petrecutu óspetii straini chiaru si S. S. Pasci in capital'a Romaniei.

— La 31 Martie, in sambata pasceloru, la órie 12 nóptea, M. S. R. Domnulu inpreuna cu A. S. R. Principele Mostenitoru alu Svediei si Norvegiei, insotitu de cas'a civila si militara, persónele din suit'a A. S. S. principelui regalul cu escorta obicinuita, a mersu spre a asistá la Santa Inviere, ce, cu solemnitate traditionala, s'a celebratu in biserica Santei Mitropolii.

Indispositia M. S. R. Dómnei a inpedecat'o de a asistá la acésta ceremonie la care a fostu fatia A. S. S. princeps'a Paulina de Waldeck, incongiurata de dómnele curtiei si de E. S. baronu de Hadeln, marsialulu curtiei A. S. S. principele Domnitoru de Waldeck si Pirmont.

Serviciulu divin a fostu oficiatu de I. P. S. S. Mitropolitulu Primatu, asistatu de inaltulu cleru. Candu Inaltu-Prea-Santia-Sa a pronuntiatu cuvintele: „Christosu a inviatu“, chorulu a intonat unu imnu si o salva de 101 tunuri anuntia capitalei Santa Inviere a Domnului.

Apoi a inceputu leturgia si A. S. R. domulu a luat in mana santa Cruce, inaintea careia s'au inchinat totu asistentii.

Conformu traditiei stramosesci, s'a scrisu evangelia Santulu Ioanu, care a fostu semnata de A. S. R. D-lu si investita cu sigiliulu Statulu.

Maria Sa Regala, la esirea din biserică, a trecut inpreuna cu A. S. Regala principele Mostenitoru alu Svediei si Norvegiei, inaintea frontulu trupeloru, adresandu-le obicinuita urare: „Christos a inviatu“, la care ele au respuns prin entusiaste aclamatii.

Dupa acésta A. S. R. Domnulu a binevoitu a intr' uni la Palatu, in sal'a Tronulu, la dejunu, tóte notabilitatile ce au fostu fatia la serviciulu divin.

M. S. R. Domnulu, conformu vechiului obicei, a ciocnit oua rosii cu persónele presente.

— La 2 Aprile, in luna Pasceloru, M. S. R. D-lu cu M. S. R. Dómna, A. S. S. principele Mostenitoru alu Svediei si Norvegiei si A. S. S. princeps'a Paulina de Waldeck, a mersu la orele 10 si jumetate minuetia, de a asistatu la serviciulu divin ce s'a celebratu in santa biserică Dómna-Balasia.

La intrarea in biserică, Altetiele Loru au fostu intemperate de d-nii administratori ai asiediaminteloru Brancovenesci.

Dupa terminarea santei leturgii, Altetiele Loru s'au dusu la spitalulu Brancovenescu unde au fostu primite de corpulu medicalu alu acestui stabilimentu.

— M. S. R. Domnulu cu A. S. R. Principele Mostenitoru alu Svediei si Norvegiei, Marti, 3 Aprile curentu, au asistatu, in gradina Cismegiu, la parad'a guardelor garnisoni.

M. S. R. Domnulu a primitu raporturile fia carui siefu de corpu in parte, si trecendu apoi in revista si presintandu A. S. R. principelui Regalu alu Svediei si Norvegiei pe toti d-nii oficiari din garnisóne, Altetiele Loru Regale au bine-voitu a se intretine cu cea mai mare parte din D-loru.

Din Russi'a.

In nóptea de 1 Aprile a fostu afisiata pe stradele Petersburgului urmatórea proclamatiune:

„Domnului Alesandru Nicolaieviciu!

„Scrisorile consiliatóre si amenintatóre, precum si sentimentele, pe care noi, reprezentantii neveduti ai poporulu rusescu, apesatu intr'unu modu sangerosu, le amu tramisu diferitoru sustinetori ai despoticeulu sistemulu gubernamentulu care domnesce acuma in Russi'a, cadu cu preferentia in dominiulu lucrariloru nóstre preparatóre si de aceea nu apari, pentru momentu, nici d-ta nici membrii familiei d-tale cátsu de pucinu amenintati de organele nóstre esecutive. Mai antaiu de tóte, voimu se curatimu pe reprezentantii cei mai de josu ai despotismului, se eliberam poporulu de tiranii administrativi, carii ilu arunca nevinovatu in inchisori, si acolo ilu pedepsescu fara mila, lasandu-lu se móra de fómie si de sete si apoi fara multa vorba ilu ducu la inchisóre, séu in minele din regiunile polare. Ne amu stabilitu cá judecatori; vomu indeplini fara nici o crutiare functiunea nóstra si nu vomu lasá neintrebuintiatu nici unu midiolocu care ne ar putea duce la inaltulu nostru scopu. Prin focu si prin feru vomu nimici speci'a cea infernala a sangerosului despotismu. Gádiloru le striga victimele loru: Morituri te salutánt... Si déca d-ta, Alesandru Nicolaieviciu, nu voiesci se asculti vocea nóstra consiliatóre, spre a pune unu capetu tiraniei, apoi iti declaramu, ca in cele din urma se va simti lipsa de tirani, cari se voiesca a iti mai servi cá organe esecutive ale regimulu d-tale. Si déca nu voiesci se asculti vocea nóstra, atunci asculta celu pucinu pe aceea a reprezentantiloru legali ai poporulu: vocea adunariloru provinciale, care nu ceru de cátu numai nisce legi mai liberale.“

„In cele din urma unde va duce acestu sistem pe Russi'a? Lumea civilisata isi ride de noi si ne despretiuesce, ne néga pana si demnitatea de ómeni. Materialmente Russi'a intréga este ruinata. Marile si nesecatele nóstre resurse sunt aprópe desecate. Modululu de administrare in Russi'a a devenitu unu sistemulu de nimicire in tóta puterea cuventulu. Armat'a d-tale de cinovnici nu este altu ceva, de cátu o cruda si nesatiósa banda de talhari. Justitia inspira ura dreptatii. Gubernatorii, politiani si generalii d-tale sunt nisce adevérati satrapi, demni de unu Xerxes séu de unu Dariu. Ori in ce parte isi arunca cineva privirile, nu vede de cátu ignorantia inparechiata cu crudimea, desfrenat'a dorintia de rissipa inpreunata cu nesatiulu de a suge poporulu. Numai militarismulu se bucura din partea d-tale de o ingrijire si o favóre parintésca. Cugeta, Alesandre Nicolaieviciu, unde voru duce si unde trebue se duca tóte acestea. Mergi directu spre peire, si de aceea voimu se'ti crutiama viat'a.“

Comitetulu Esecutivu.“

Asia vorbira revolutionarii rusesci, imperatulu Alesandru in prediu'a atentatulu. Eata acuma si respunsulu pe care'lu da despotismulu si reactiunea. In diu'a de 17 Aprile imperatulu publica urmatoriulu ucasu:

„Evenimentele din urma probara, ca exista o banda de criminali, cari de si nu sunt numerosi, sunt inse obstinati si au de scopu se submedie statulu.“ Ucasulu amintesce apoi despre atentatele mai recente, comise asupra functionariloru mai inalti, precum si despre celu comisu asupra imperatulu. Aceste crime au provocatu mesuri esceptionale provisorie, pentru cá se faca possibilu pedepsirea esemplara a celor culpabili si a investí pe functionarii gubernulu cu drepturi particulare necesarie pentru mantinerea ordinei. Ucasulu infiintadia gubernatori generali provisorii, carora le sunt subordinate autoritatile administrative civile, locale in acélasti gradu, in care sunt supuse in tempu de resbelu supremulu comandantu alu armatei gubernamentulu, candu este proclamata starea de asediú; mai departe i sunt supuse tóte institutetele de invetiamentu de orice resortu.

Gubernatorulu generalu este autorisatu a supune pe tóte persónele civile din localitatile concediute lui, tribunalulu de resbelu.

Gubernatoriloru generali li se dau urmatórele autorisatiumi:

a) a departá pe cale administrativa orice persóne din localitatile respective, in casu candu domiciliarea loru acolo s'ar aflá ca este stricatioá;

b) a pune la inchisóre, dupa imediat'a opiniune persónala, pe ori care persóna fara distinctiune, candu va aflá acésta de lipsa;

c) a suspendá diarie si publicatiuni pentru unu tempu anumitu séu pentru totu deauna, déca tendentia loru ar para periculósa;

d) in generalu a luá astfelulu de mesuri, care voru fi considerate de neaparatu de lipsa pentru mantnerea ordinei.

Acestea sunt in liniamente generale mesurile reacionarie, luate de catra gubernulu autocratu in contra nihilistiloru, cari nu va mai trece multu tempu si voru fi numiti partid'a democrática si liberala din Russi'a.

Sciri diverse.

— (Invitare) pentru p. t. dd. si familii, la petrecerea ce se va tiené de catra Reuniunea Sodaliloru romani din Sibiu inpreunata cu productiune si declamatiuni de chorulu Reuniunei Sodal. romani, pe langa concursulu orchestrei capelei militare c. reg. a. reg. 31 de infanterie. Petrecerea se va tiené in sal'a dela „Imperatulu Romaniloru“ Sambata sér'a la 8 óre in 14/26 Aprile 1879.

Sibiu, in 8/20 Aprile 1879.

Comitetulu Reuniunei.

— Program'a la petrecerea Reuniunei Sodaliloru romani din Sibiu, ce se va tiené Sambata in 14/26 Apr. 1879 este: 1. Marsiu nationalu „Destéptate Romane“, esecutatu de music'a militara. 2. „Suvenirile Junetiei, Romantia“, de J. Brateanu, compusa in choru de Karl Frühling. 3. „Suvenir du Carnaval de Bucarest“, Quadrille de Flechtenmacher, esecutatu de music'a militara. 4. „Pastorii si Plugarii“, Poesie de Alessandri, declamata de sodalulu Josifu Simoneti. 5. „Ouverture Nationale Moldovana“, de Flechtenmacher, esecutata de music'a militara. 6. „Calca Romane plinu de mandria“, Marsiu compusu in choru de Karl Frühling. 7. „Hor'a et Lugosian'a“, de Wiest, esecutata de music'a militara. 8. „Nu esti iubit“, poesia de Alessandri si Christopolu, cantata solo de maestrulu Vas. Petrutiu. 9. „Marsiulu lui Mihaiu Vitézulu“, de Wist, esecutatu de music'a militara. 10. „Quartett“ Dubort, compusu in choru de Karl Frühling, esecutatu de chorulu sodaliloru. 11. „Victori'a Quadrille“ de Pába, esecutatu de music'a militara. 12. „Unde sunt Heroii“, Marsiu de Georgescu, compusu in choru de Karl Frühling, esecutatu de chorulu sodaliloru. 13. „Padi'a Dunarei“, Marsiu triumfalu, de Ed. et Hübsch, esecutatu de music'a militara. — Dupa productiune jocu. — Inceputulu la 8 óre sér'a.

Intrarea de persóna 1 fl. v. a. — Logi'a mare 3 fl., logi'a mica 2 fl. Damele si garde-de damele sunt scutite de tacs'a intrarei.

Biletele se potu capatá de joi in 12/24 Aprile pana sambata in 14/26 Aprile pana 12 óre in tipografi'a archidiecekana si sér'a la cassa.

Venitulu curatu este destinat in favóra „Reuniunei Sodaliloru romani din Sibiu“. Oferte marinimóse se voru primi cu multiamita, si se voru publicá pe cale diaristica.

— (Societatea literaria-bisericésca) „Alexi-Sincaiana“ a junimei teologice din seminariulu de Gherla va tienea o siedintia publica cu ocasiunea festivitatii nuntei de argintu a Maiestatiloru Sale, Joi in 24 Aprile st. n. a. c. in localitatile seminariulu. — Inceputulu va fi la 3 óre p. m.

Gherla in 18 Aprile 1879.

Biroulu Societatii.

— Program'a: 1. „Cuventu de deschidere“, tienendu de presiedintele Soc. Gerasimu Domide teol. III. 2. „Cantulu ginteii latine“ — poesie de V. Alessandri, music'a de Marchetti, esecutatu de corulu vocalu. 3. „Starea culturala si religionaria a Romanioru sub dinasti'a habsburgica“, disertatiune rostita de autorele G. Domide. 4. „Unu votu sinceru“ inchinatu Maj. Sale Franciscu Josifu I. cu ocasiunea festivitatiei nuptiali in 24 Aprile 1854, poesie de A. Muresianu, declamata prin Emiliu Lobontiu, teol. III. 5. „La nunt'a de argintu a Maj. Sale“, poesia ocazionali de G. Domide, cantata de corulu vocalu. 6. „Venitoriulu“, poesia originala cetita de Pamfilu Grapini, teol. III. 7. „Unu suspinu“, poesie de F. Costache, musica de Francheti, esecutatu de corulu vocalu. 8. „Literatur'a, oglind'a culturale a popóraloru“, disertatiune rostita de autorele Anchedimu Candale, teol. II. 6. „Doine romane“, esecutate pre flauta de Augustinu Carsai, teol. I. 10. „Desperatulu“, poesia de A. Radu, declamata de Vasiliu Ghetie, teol. IV. 11. „Stéu'a Romaniei“, poesie de G. Sionu, musica de Wiest, esecutata de corulu vocalu. 12. „Penesiu Curcanulu“, poesie de V. Alessandri, declamata de Gavrielu Bocosiu, teol. IV. 13. „Tatarulu“, poesie de V. Alessandri, musica de Nosieviciu, esecutatu de corulu vocalu. 14. „Cuventu de inchidere“, tienendu de v. presiedintele soc. Emiliu Lobontiu.

— (Defraudatori.) In Alb'a-Julia a facutu mare sensatiune arestarea avocatulu Dr. Christian Roth, acusatulu fiindu ca ar fi comisu mari defraudari in administratiunea mosieloru comitelui Gyulay. In Brasiovu inca a fostu datu in cercetare disciplinara (?) functionariulu comunalu Wilhelm de Fehrentheil pentru ca ar fi defraudatu bani in suma de 300 fl. v. a.

— (Grindina) In 13 l. c. au caditu in Mediasiu grindina fórté mare. Petri-le au fostu asia de mari, incatu au spartu multe gémuri de sticla pe la locuintiele orasiulu.

— (Adresa de felicitare). Reuniunea femeiloru romane din Brasiovu, precum scrie „Gazeta Trans.“ au pregatitu o adresa de felicitare Maiestatiei Sale imparatesei Elisabet'a, carea este protectóreă acelei reuniuni. Adresa a si fostu inmanuata comitelui supremu alu Brasiovului, pentru cá se o inaintiede la Vien'a.

— (Necrologu). In di'ua de Pasci a muritu in Bucuresti cunoscutulu publicistu, poetu si profesoru Nicolae Scurtescu. Fia-i tierin'a usióra si memori'a neuitata!

— (Colorile nationale bulgare). Adunarea notabililoru bulgari din Tirnov'a a decisu cá drapelulu bulgaru se pórté tricolorulu de albu, verde si rosu in dungi orizontale. Este de miratu, dice o fóia din Bucuresti, cá bulgarii au alesu tocmai colorile ungu-

resci, pentru că pre câtu scimu, ei nu prea simpaihi-
sésa unii cu alții.

— (Unu midiolocu probatu pentru descoperirea furilor). Eata midiolocu intrebuințiatu in Americ'a de sudu spre a verifică déca nutretiu datu cailoru nu se fura de servitori. Se amesteca unu ôre-care numeru de petricele mici in portiunea de ordiu séu ovediu, ce li se da. Caii au totudeuna grija de a le lasá la o parte, si candu au terminatu mancarea, se verifica déca numerulu petricelelor lasate corespunde cu acela ce s'a mestecatú in nutretiu. In casulu afirmativu, nu este furtu; in casulu contraru, lipsindu d'oue, trei séu patru petricele, e demonstratu cá o parte din portiune s'a furatu. Se iau de scurtu servitorii, cari nesciindu cum se descopere furtulu, prindu frica si nu mai fura.

— (Te-Deum in Bucuresci). Joi in 5 Aprile a. c. la ôr'a 10 si jumatate de diminétia s'a cantatu unu Te-Deum in st. Mitropolie, înaltandu-se rugaciuni pentru conservarea dilorú Maiestatii Sale imperatului Russiei, amenințiate de atentatulu ce a fostu comisú asupra persónei sale. La acelu actu solemnu au asistatu toti d-nii ministrii, corpulu diplomaticu, cas'a civila si militara a Altetiei Sale Regale, diferite autoritati, precum si mai multe persóne de distinctiune.

Conversatiuni asupra traducerei cartilorú nòstre bisericesci.

(Urmare.)
CAPU II.

1. Si se complectaró ast fel cerulu si terr'a, cum si tot adornamentu lor.

2. Si complectó Dumneđeu in đioa a sésea operele salle quâte a făcut, si incetó in đioa a șéptea din operele salle que a făcut.

3. Si bine-cuvéntó Dumneđeu đioa a șéptea si o sanctificó pe dènsá; quóci intr' ènsa incetó de quâte a fost inceput Dumneđeu à facee.

4. Aqueasta este cartea genesii cerulu si terrei, si ast fel s'au făcut in đioa quându creó Domnulu Dumneđeu cerulu si terr'a.

5. Si tótá verdeaťa cåmpulu mai nainte de a germiná assupra pãmèntulu, si tótá erb'a cåmpulu mai nainte de à resári; quóci nu ploásse (ãncó) Domnulu Dumneđeu assupra pãmèntulu, si omu nu erá ãncó spre à cultivá pãmèntulu.

6. Ci fontáná resáriá din sínul pãmèntulu si adápá tótá faťa pãmèntulu.

7. Si plasmó Dumneđeu pe omu, humá din pãmèntu, si suffló in faťa lui sufflare de viéťa, si se făcú omul in sufflet viéťuitor.

8. Si plantó Dumneđeu paradis in Eden către resariturú, si pusse acolo pe omul que a fost plasmat.

9. Si făcú Dumneđeu à resári din pãmènt ori que lemn frumos la vedere si bun spre mâncare, si lemnul Vieťei in miđlocul paradisulu, cum si lemnul sciinťei Binelui si Reulu.

10. Iar din Eden ríu purcede spre à adápá paradisel; (aquesta) de acolo se desparte in patru inceputuri.

11. Numele unuia este Phisan; aquesta incongiurá tótá terr'a Evilat, acolo unde este aurul.

12. Iar aurul țerrei aquelleia bun este, si acolo este anthracele si pètr'a prasina.

13. Si numele riuulu alu doilea este Gehon, quare incungiurá tótá terra Aethiopiei.

14. Si riuul alu treilea se chiamá Tigris que se intinde către Assyrieni. Iar alu patrulea riu, Euphrate.

15. Luat'-a daró Domnulu Dumneđeu pe omu pe quare l' a fostu creat si l' a pus pe dènsul in paradisel desfátarii spre a l' cultivá si a l' custodi.

16. Si comandó Domnulu Dumneđeu lui Adam d'icènd; din tot lemnul que se aflá in paradisel mánca-vei spre nutrire:

17. Iar din lemnul sciinťei Binelui si Reulu, nu, să nu máncaťi; quóci in đioa in quare veťi mánca dintr' ènsul cu mórte veťi muri.

18. Disse apoi Domnulu Dumneđeu, nu este bine a fi omul singur; să facem lui ajutor semine lui.

19. Si plasmó Dumneđeu din pãmènt tóte férele cåmpulu, si tóte passerele cerulu, si le addusse inaintea lui Adam spre à vedé cum să le numescá; si ori que nume dette Adam la ori que sufflare vieťuitoré, aquell'a fu numele fiá-quária.

20. Si chiamó Adam nume tutulu vitelu si tutulu passerilu cerulu si tutulu férele cåmpulu; iar lui Adam nu se afló ajutor quare să'i fiá semene.

21. Si pusse Domnulu Dumneđeu extase peste Adam quare adormi (indata); si luó atunci una din cóst-tele lui, si implini cu carne in locul ei.

22. Si edificó Domnulu Dumneđeu cóst'a que lusse delá Adam in femee si o addusse in ainea lui Adam.

23. Disse atunci Adam: aquest'a è acum osu din ósele mele si carne din carne mea; aqueasta se va numi Muliere. quóci din barbatul ei s'a luat.

24. Pentru aqueasta lãssá-va omulu pe tatál seu si pe mama si se vá lipi de mulierea sa, si vor fi amèndoi intr'o singurá carne.

25. Si erá amèndoi nudi, Adam si mulierea sa, si nu se rușiná.

CAPU III.

1. Iar Sérpele erá quel mai inteligent' din tóte férele que Dumneđeu a fost facut pe pãmènt. Si disse sierpele mulierii: au dóra Dumneđeu a đis să nu máncaťi din nici un arbore al paradisulu.

2. Disse si mulierea șerpelui: din fructul ori-quárui lemn al paradisulu vomnu mánca.

3. Iar din fructul lemnulu que este in miđlocul paradisulu, dis'a Dumneđeu să nu máncaťi nici să ve attingeťi de dènsul, qua se nu muriťi.

4. Disse iar șérpele mulierii: nu cu mórte veťi muri.

5. Quóci scie Dumneđeu quó in đioa in quare veťi mánca din aquest (arbure), deschide-se vor ochii vostri si veťi fi cá nisce đei cunoscèndu Binele si Reulu.

6. Si veđú mulierea quó bun spre mâncare (erá fructul) lemnulu si placut la vederea ochilor, si quó frumos erá de a sci; luand dar mulierea din fructul lui, mánco si dette si barbatulu ei din preună cu dènsa, si máncařó.

7. Li se doschisseró atunci ochii la amèndoi, si veđuró quó erá nudi; si au cusut frunđe de figu si 'si au făcut lorú si cingètori (perizomata).

8. Auđiró atunci vocea Domnulu Dumneđeu de-ãmblanduse in paradisel către sérá si se ascuseró si Adam si femeea lui din ainea feťei Domnulu Dumneđeu, in miđlocul (arburilor) paradisulu.

9. Si chiamó Domnulu Dumneđeu pe Adam si đisse lui: Adam, unde esci?

10. Iar ellu đisse: Vocea ta auđiu (deãmblan-dute) in paradisel si me temuiu, quó nudu sunt, si me ascunseiu.

11. Disse, drept aquea lui: Quine te a însciințat quó esci nudu, daquá nu din arburele din quare 'ti am comandat qua dintr'ènsul numai se nu mánca, din aquesta ai máncať.

12. Iar Adam đisse: Mulierea que ai dat' o (a fi) cu mine, ea 'mi a dat din lemnul (aquella) si am máncať.

13. Disse dar Dumneđeu si mulierei: Quóci ai făcut aquesta? Si mulierea respuse: Sérpele m'a sedus (amagit) si am máncať.

14. Disse dar Domnulu Dumneđeu Șerpelui: Pentru quó ai făcut aquesta, blastemat să fi inťre tóte vitele si inťre tóte férele de pe pãmènt; pe pept si pe pântecele țeu te vei tirri, si pãmènt vei mánca in tóte đillele vieťei talle.

15. Inamicie voiu pune inťre tine si inťre muliere, si inťre sèment'a ta si inťre sèment'a ei; aquesta fiťi va ochi capul, si tu fi vei ochi calcáiu.

16. Iar mulierii đisse: inmultind voiu inmulti durerile talle; in dureri vei nasce filii; spre barbatul teu refugiul teu, si ellu te vá dominá.

17. Iar lui Adam đisse: pentru quó ai ascultat de vocea femeei talle si ai máncať din lemnul din quare 'ti am comandat qua numai dintr' ènsul să nu mánca, dintr' ènsul ai máncať, blastemat (sá) fiá pãmèntul in faptele talle, si in dureri vei mánca dintr' ènsul in tóte đillele vieťei talle.

18. Spini si triboli (scai) vá produce ție, si te vei nutri din erb'a cåmpulu.

19. In sudórea feťei talle vei mánca páinea ta, pinó quându te vei inturna in pãmènt de unde ai fost luat; quóci țerèná esci, si in țerèná vei reintra.

20. Si chiamó Adam nume mulierii salle Viaťá (Eva), quóci ea este Mater tutulu quellor vieťuitorú.

21. Si făcú Domnulu Dumneđeu lui Adam si femeei lui tunice pellicee si revesti pe dènsii.

22. Si đisse Domnulu Dumneđeu: ecccè Adam deveni cá unul din noi (aptu) de à cunoscé Binele si Reul. Acum ãnsè nu va mai intinde mán'a sa si vá luá din lemnul Vieťei, si vá mánca si vá trái in eternu.

23. Si il emisse Domnulu Dumneđeu din paradisel desfátarii spre à laborá pãmèntul din quare erá luat.

24. Scósse dar pe Adam si il colocó in faťa paradisulu desfátarii, si pusse Cherubimii, si flacáratórea rompheá (sabie) quea rotitóre, spre a custodi callea lemnulu Vieťei.

Resultatulu operatiuniloru

Institutulu de creditu si de economii „Albin'a“ din Sibiu

in trimestru I dela 1 Ianuaru pana in 31 Martiu 1879.

I. Reuniuni de creditu.

Cu finea lui Decembre anulu tr. se aflara in legatur'a reuniuniloru de creditu

663 participanti cu unu creditu preste totu de . . . . . fl. 41.426.63

in decursulu patrariulu I repasira participanti si din imprumuturi se replatira 1.009.68

remanu deci cu 31 Martiu 1879

661 participanti cu unu creditu preste totu de . . . . . „ 40.416.95

Fondulu de garantia alu reuniuniloru de creditu consta din . . . . . „ 18.919.50

II. Depuneri spre fructificare.

La 31 Decembre anulu tr. erau

566 depuneri in sum'a de . . . . . „ 485.522.75

in decursulu patrariulu I au mai urmatu

81 depuneri in sum'a de . . . . . „ 103.384.50

astmodu starea acestui ramu in acestu patrariu a fostu de

647 depuneri in sum'a totala de . . . . . „ 588.907.25

din cari in decursulu trimestrulu se redicara

60 depuneri in sum'a de . . . . . „ 100.923.93

remanendu cu finea lui Martiu o stare de

587 depuneri in sum'a de . . . . . „ 487.983.32

III. Operatiuni de escomptu.

Starea portfoliulu de schimburi cu 31 Decembre anulu tr. erá de

2236	bucati schimburi in valóre de . . . „	609.073.50
	in decursulu patrariulu I se mai escomptara	
1163	schimburi in sum'a de . . . . . „	326 045.97
	prin urmare starea totala a portfoliulu in patrariulu I fu de	
3399	bucati schimburi in valóre de . . . „	935.119.47
	in decursulu patrariulu se rescumperara si reescomptara	
1266	bucati schimburi in sum'a de . . . „	331.361.32
	astmodu resulta cu 31 Martiu starea de	
2133	bucati schimburi in sum'a de . . . „	603.758.15

IV. Imprumuturi de lombardu.

constau cu 31 Martiu 1879 din „ 430.—

V. Credite ipotecari.

Starea imprumuturiloru ipotecari cu finea anulu 1878 erá de

85	obligatiuni in sum'a de . . . . . „	29.287.99
	in decursulu patrariulu I se replatira	
1	inprumutu si rate in sum'a de . . . „	1.858.56
	remanendu cu 31 Martiu 1879 o stare de	
84	obligatiuni in sum'a de . . . . . „	27.429.43

VI. Credite ficse.

Starea creditelu fixe cu 31 Decembre a. tr. erá de

134	imprumuturi in sum'a de . . . . fl.	57.347.20
	In decursulu patrariulu I se acordara	
17	imprumuturi in sum'a de . . . . . „	14.880.—
	astu modu starea acestui ramu cu 31 Martiu erá de	
151	imprumuturi in sum'a de . . . . . „	72.227.20
	in decursulu trimestrulu se replatira	
—	rate in suma de . . . . „	833.08
	remanendu cu finea lui Martiu o stare de	
151	imprumuturi in sum'a de . . . . . „	71.394.12

Revirementulu cassei

in cele 3 luni fu preste totu de „ 917.533.93

Statulu generalu cu 31 Martiu 1879.

I.	in numerariu . . . . . fl.	41.974.85
II.	obligatiuni de participanti . . . „	40.416.95
III.	portfoliulu de schimburi . . . . . „	603.758.15
IV.	lombardu . . . . . „	430.—
V.	obligatiuni ipotecari . . . . . „	27.429.43
VI.	si cambii de credite ficse . . . . . „	71.394.12
VII.	in charthii de valóre . . . . . „	17.374.75
VIII.	moneta . . . . . „	403.31
IX.	realitati . . . . . „	24.336.60
Sum'a . . . . . fl.		828.018.16

Sibiu, 31 Martiu 1879.

Directiunea Institutulu.

Cursulu monetelu in val. austr.

Viena, 21 Aprile.

Galbini imperat. de auru . . . . . fl.	5.55 er
Moneta de 20 franci . . . . . „	9.34 „
Imperialu rusescu . . . . . „	9.58 „
Moneta germana de 100 marce . . . . . „	57.60 „
Sovereignu englesi . . . . . „	12.— „
Lira turcesca . . . . . „	10.58 „
Monete austr. de argintu 100 fl. . . . . „	— „

Cursuri de Bucuresci in Lei noi (franci).

19 Aprile.

Obligatiuni rurali din 1864 cu 10% . . . . . l.	102.3/4 b.
Imprumutulu Oppenheim din 1866 cu 8% . . . . . „	102.— „
Obligatiune de imprumutu dominiale din 1871 cu 8% . . . . . „	100.5/8 „
Creditu fonciariu (hipot.) ruralu cu 7% . . . . . „	94.1/2 „
Creditu fonciariu urbanu (alu capitalei cu 7% . . . . . „	87.— „
Imprumutulu municipale non (alu capit.) din 1875 cu 8% . . . . . „	98.7/8 „
Fondulu de pensuni (per 300 l. a.) cu 10% . . . . . „	178.— „
Actiunile caliloru fer. rom. din 1868 cu 5% . . . . . „	30.90 „
Actiunile caliloru fer., prioritati din 1868 cu 6% . . . . . „	86.— „
Dacia, Compania de asecur. din 1871 actiunea de 250 l. a. 8% . . . . . „	190.— „
Romani'a, Compania de asecur., (act. de 100 l. n.) 1873 cu 8% . . . . . „	77.— „

„Albin'a“ institutu de creditu si de economii in Sibiu, strad'a Baier Nr. 1 primesce

Depuneri spre fructificare

cu 6% pre langa conditiunea ridicarii normale in statute, si

cu 6 1/2% sub conditiunea de a se anuncia institutulu ridicarea depuneri cu 6 luni inainte.

Depunerile facute pana astadi cu 7% se voru fructifica dela 1 Iuniu 1879 incolo numai cu 6 1/2%, cu exceptiunea aceluora, a caroru ridicare este pana astadi annunciata; cá-cí fructificarea acestora se continua cu 7% pana la diu'a in care espira terminulu de anuncia. Sibiu, 18 Aprile 1879.

(70) 1—2 **Directiunea institutulu.**